

Nota! Elke terreinbeheerder is verantwoordelijk voor een goede aanpak van de invasieve soorten op zijn terrein.

WIST JE DAT?

1. Invasieve uitheemse soorten bestrijden is niet enkel een zaak van Vlaanderen maar het is een mondiale strijd. Elk land streeft ernaar zijn eigen natuur kwalitatief in stand te houden.
2. Pesticiden gebruiken, dieren vangen of een kadaver uit de weg ruimen? Doe het volgens de voorschriften en vind alle info op ecopedia.be.
3. Er is geen compensatievergoeding voor het bestrijden van invasieve uitheemse plant- en diersoorten.
4. In Europa zijn bijna 11.000 uitheemse soorten in de natuur vastgesteld.
5. Momenteel staan er 49 soorten op de Europese lijst met invasieve uitheemse soorten. Jaarlijks neemt het aantal invasieve uitheemse plant- en diersoorten wereldwijd toe.
6. Er geldt een totaalverbod op bezit, handel, transport, teelt en vrijstelling van die soorten in de vrije natuur.

Nuttige links

www.ecopedia.be/inleiding_exoten
www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/overlast-schade/exoten
www.waarnemingen.be/exoten
www.natuurenbos.be/beleid-wetgeving/natuurbeheer/soortenbescherming

Notities

Vragen?

Natuur en Bos

Havenlaan 88 bus 75
1000 Brussel

T 02 553 81 02

E anb@vlaanderen.be

Je contact bij Natuur en Bos

WWW.NATUURENBOS.BE/BELEID-WETGEVING/OVERLAST-SCHADE/EXOTEN

Verantwoordelijke uitgever: Marie-Laure Vanwanseele,
Havenlaan 88 bus 75, 1000 Brussel

Exoten

NATUUR EN BOS GEEFT RICHTING

Vlaanderen is natuur

Invasieve uitheemse plant- en diersoorten (exoten) aanpakken om natuurlijk evenwicht te behouden

Uitheemse plant- en diersoorten (exoten) zijn soorten die van nature niet bij ons voorkomen maar die door menselijk handelen toch bij ons zijn terechtgekomen. Sommige soorten zijn invasief. Dat wil zeggen: ze vormen een bedreiging voor de **inheemse natuur**, **lokale economie** of de **volksgezondheid**. En daarom moet ingegrepen worden.

Uitheemse soorten: invasief of niet-invasief

In het woord 'invasief' zit het woord 'invasie'. Dat betekent dat een bepaalde uitheemse plant- of diersoort een 'invasie' kan plegen in een bepaald gebied. Die soort domineert andere inheemse soorten en kan de lokale natuur onder druk zetten en zelfs de mens in gevaar brengen. Het zijn enkel de invasieve uitheemse soorten die bestreden worden. Er zijn dus ook niet-invasieve uitheemse soorten, zoals de tomaat of Japanse kerselaar. Die uitheemse soorten vormen geen bedreiging en worden dus niet bestreden.

Wat te doen bij een invasieve uitheemse soort?

- surf naar **waarnemingen.be/exoten** en post een beschrijving, locatie en (indien mogelijk) een foto van de invasieve uitheemse soort. Vooraf wel even snel registreren.
- **onderneem** zelf **actie** om de invasieve uitheemse soort te bestrijden. Vraag wel toestemming aan de grondeigenaar.

Drie redenen om invasieve soorten aan te pakken

1. WAKEN OVER VOLKSGEZONDHEID

Bepaalde plant- en diersoorten kunnen gevaarlijke ziektes overbrengen op de mens. Denk aan virussen van sommige invasieve eekhoorns of brandwonden veroorzaakt door reuzenberenklauw.

2. BEHOUDEN INHEEMSE BIODIVERSITEIT

Uitheemse invasieve soorten verdringen inheemse soorten.

3. BESCHERMEN LOKALE ECONOMIE

Invasieve soorten kunnen economische schade veroorzaken. Bijvoorbeeld uitheemse waterplanten die waterlopen blokkeren.

Meld alles op waarnemingen.be

Waarnemingen.be/exoten is een website waar elke burger toegang tot heeft om invasieve exoten te melden. Dat is belangrijk om die soorten in kaart te brengen.

Tip! Op www.ecopedia.be/inleiding_exoten lees je hoe je die soorten kan bestrijden. Bij twijfel? Neem contact op met Natuur en Bos.

AGENTSCHAP
NATUUR & BOS

editie februari 2019
NATUURBEHEER & INSTRUMENTEN

Europese aanpak

Het bestrijden van invasieve uitheemse soorten overstijgt de landsgrenzen. Daarom is er een Europese regelgeving. Dit is het stappenplan:

PREVENTIE — **SNEL OPSPOREN EN INGRIJPEN** — **BEHEREN EN TERUGDRINGEN**

PREVENTIE

» Zorgen dat die soorten niet tot bij ons geraken. Dit kan door bijvoorbeeld de handel te verbieden of vrachtvervoer extra te controleren.

SNEL OPSPOREN EN INGRIJPEN

» Hoe eerder men een soort bestrijdt, hoe minder drastisch er later moet opgetreden worden.

BEHEREN EN TERUGDRINGEN

» Ervoor zorgen dat de soorten die hier zijn zoveel mogelijk onder controle zijn.

Enkele belangrijke invasieve uitheemse soorten in Vlaanderen:

- struikaster
- verspreidbladige waterpest
- reuzenberenklauw
- parelvederkruid
- uitheemse eekhoornsoorten
- rosse stekelstaart
- waterwaaier
- stierkikker
- muntjak
- grote waternavel
- waterteunisbloem (kleine en grote)
- roodwang-, geelwang- en geelbuikschildpad

De voor Europa belangrijkste invasieve uitheemse soorten vind je terug op een Europese lijst.

Dieren > www.ecopedia.be/exoten/uitheemse_invasieve_dieren
Planten > www.ecopedia.be/exoten/uitheemse_invasieve_planten

Wie heeft welke rol?

PARTICULIEREN …

- mogen geen invasieve uitheemse soort houden of kweken
- kunnen op hun grondgebied zelf de invasieve uitheemse plant- of diersoort bestrijden. Wel rekening houdend met de wettelijke voorwaarden. Zo is groenafval dumpen niet toegelaten.
- kunnen invasieve uitheemse soorten melden op waarnemingen.be

LOKALE BESTUREN …

- zijn verantwoordelijk voor een goede staat van instandhouding van hun terreinen. Zie hiervoor ondermeer de kompasnaald *Natuurbeheerplan*.
- gaan actief op zoek naar invasieve uitheemse plant- of diersoorten en ondernemen zelf actie om die op hun terreinen te bestrijden. Ze melden dit ook op waarnemingen.be
- **informeren, sensibiliseren** en **ondersteunen** de burger

NATUUR EN BOS …

- volgt de meldingen op via waarnemingen.be
- coördineert de aanpak
- rapporteert aan Europa en bestrijdt op eigen domeinen

“Invasieve uitheemse plant- en diersoorten kunnen overal in Vlaanderen voorkomen: stad, platteland, bos, waterlopen …”